

Motion till riksdagen 2018/19:2795

av **Markus Wiechel (SD)**

Krigsbrottskommissionen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka arbetet med att jaga terrorister och krigsförbrytare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över rådande lagstiftning kring krigsförbrytelser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utökat arbete för att jaga terrorister och krigsförbrytare

Försommaren 1945 låg Europa i ruiner samtidigt som kaos rådde på stora delar av den europeiska kontinenten. Nazisternas rike låg i spillror samtidigt som nazisternas krigsförbrytare gjorde vad de kunde för att komma undan rättvisan. En del av dessa krigsförbrytare lyckades skapa en ny identitet samt ett helt nytt och lugnt liv i ett nytt hemland. Som följd av detta tillkom olika nazistjägare som fram till dessa dagar jagat de grymma förbrytarna runt världens alla hörn. Olika former av dokumentation har hjälpt nazistjägarna på traven, men med tiden har det av förklarliga skäl blivit ett allt mer komplicerat arbete. När olika former av brott och krigsförbrytelser begåtts för länge sedan är bevisläget ofta svårt eftersom det sällan finns skriftlig och/eller teknisk bevisning utan endast muntliga berättelser från eventuella vittnen eller offer.

Jakten på de nazistiska krigsförbrytarna från andra världskriget må vara så gott som avslutad, men det betyder inte att det inte finns krigsförbrytare som vandrar fritt i vårt land. 2008 valde Rikskriminalpolisen att utöka jakten på krigsförbrytare från forna Jugoslaven genom inrättandet av en ny krigsbrottskommission. Denna kommission har lett till fällande domar mot personer som begått brott i bland annat forna Jugoslavien och Rwanda. Att Sverige har ett ansvar att agera mot dessa brottslingar finns på pränt genom vårt undertecknande av Genèvekonventionerna och Romstadgan, vilket ligger till grund för den internationella brottmålsdomstolen i Haag. Trots denna förpliktelse har flertalet debattörer klassat Sverige som en fristad för krigsförbrytare, vilket är fullkomligt oacceptabelt.

Krigsbrottskommissionen har idag bytt namn och kallas idag för polisens grupp för utredning av krigsbrott. Det är också denna grupp som tar emot tips och anmälningar från allmänheten, Migrationsverket, Säkerhetspolisen och lokal polis runt om i Sverige när det finns misstankar om att en viss person har begått krigsbrott. Utredningarna bedrivs därefter i nära samarbete med Internationella åklagarkammaren Stockholm, där en särskild grupp åklagare är utsedda att ta hand om folkrättsbrott i form av folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

Under 2017 anmäldes 80 krigsbrott till polisens krigsbrottskommission, en fördubbling jämfört med 2015. Av dessa rörde ungefär en tredjedel brott begångna i Syrien eller Irak och resterande i andra konfliktområden såsom exempelvis Somalia, Afghanistan, Eritrea och Ukraina. Av de tips som inkommit till gruppen kommer en betydande del från Migrationsverket som har specialister vars uppdrag är att upptäcka misstänkta personer under asylprocessen. Antalet anmälningar från Migrationsverkets specialister mer än fyrfaldigades under 2017 (52 stycken) jämfört med 2014 (12 stycken).

Under 2017 dömdes totalt fyra personer för krigsbrott i svensk domstol. Vi vet samtidigt att det sorgligt nog per capita har rest förvånansvärt många svenska invånare som anslutit sig till terrorgrupper i exempelvis Syrien och Irak i jämförelse med andra västeuropeiska länder. Ett stort antal personer som aktivt åkt till konfliktzoner har således också återvänt till Sverige, och i samband med flyktingströmmarna till Sverige från konfliktområden är det tydligt att risken är stor att några av de som idag vandrar på våra gator aktivt har deltagit i olika konflikter. Regeringen bör återkomma med förslag som syftar till en utökad jakt på krigsförbrytare och terrorister.

Översyn av lagstiftningen kring krigsförbrytare

Idag finns det en komplex lagstiftning för krigsförbrytelser, vilket gör brotten svåra att utreda då de som folkrättsbrott endast anses kunna begås i en väpnad konflikt. Av den anledningen måste gruppen för utredning av krigsbrott alltid analysera om det rådde en konflikt då brottet de utreder begicks, vilket beroende på olika omständigheter kan vara svårt. Regeringen bör se över rådande lagstiftning för att enklare kunna lagföra krigsförbrytare.

Markus Wiechel (SD)